

Etelä-Savon Liikunta ry

VASTUULLISUUSOHJELMA

VASTUULLISUUSOHJELMA

Liikuntajärjestöt ovat keskeinen osa suomalaista yhteiskuntaa ja ne vaikuttavat omalta osaltaan siihen, millainen toimintakulttuuri ja arvomaailma yhteiskunnassamme vallitsee.

Etelä-Savon Liikunta ry (ESLi) on liikunnan aluejärjestö, jonka ydintoimintaa on terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen liikunnan avulla. Toiminnan painopisteitä ovat elinvoimainen seuratoiminta, liikkeen lisääminen kaikissa ikäryhmissä sekä liikunnan edunvalvonta ja vaikuttaminen. Toimimme 12 kunnan alueella (Enonkoski, Hirvensalmi, Juva, Kangasniemi, Mikkeli, Mäntyharju, Pieksämäki, Puumala, Rantasalmi, Savonlinna, Sulkava). ESLin jäseniä ovat Etelä-Savon urheiluseurat sekä useat maakunnalliset liikunta- ja kansanterveysjärjestöt.

Vastuullisuusohjelma ulottuu kaikkeen toimintaamme. Haluamme, että toimintamme on esimerkillistä, laadukasta, suunnitelmallista, vastuullista sekä eettisesti kestävää.

Vastuullisuusohjelmassa tavoitteena on, että ESLi:n kaikessa toiminnassa toteutuu:

- yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja eettisyys
- hyvä hallinto
- turvallinen toimintaympäristö sekä
- ympäristö ja ilmastoystävällinen toiminta sekä kestävä kehitys

Vastuullisuusohjelman kautta ESLi toimii esimerkkinä omilla toiminta tavoillaan. ESLi toivoo kaikkien jäseniensä sekä toiminnassa mukana olevien tahojen sitoutuvan noudattamaan vastuullisuusperiaatteita omassa toiminnassaan.

Ohjelman työstössä pohjana on käytetty Suomen Olympiakomitean urheiluyhteisöjen vastuullisuusohjelmaa sekä YK:n kestävän kehityksen tavoitteet 2030 –asiakirjaa.

Vastuullisuusohjelman toteutuksesta vastaa aluejohtaja ja sitä toteutetaan yhdessä henkilöstön kanssa.

Vastuullisuusohjelman toteutumista seurataan ja arvioidaan vuosittain.

Urheiluyhteisön vastuullisuusohjelma

#urheillaan ihmisiksi

Hyvä
hallinto

Turvallinen
toiminta-
ympäristö

Yhden-
vertaisuus
ja tasa-arvo

Ympäristö
ja ilmasto

Reilu
kilpailu

REILU PELI – URHEILUYHTEISÖN EETTISET PERIAATTEET

YK:N KESTÄVÄN KEHITYKSEN TAVOITTEET 2030

3

TERVEYTTÄ JA
HYVINVOINTIA

5

SUKUPUOLTEN
TASA-ARVO

10

ERIARVOISUUDEN
VÄHENTÄMINEN

12

VASTUULLISTA
KULUTTAMISTA

13

ILMASTOTEKÖÄ

16

RAIHA, OIKEUDE
MUKAISUUS JA
HYVÄ HALLINTO

Urheiluyhteisön tavoitteena vastuullinen urheilu ja liikunta

Hyvä
hallinto

Toimintamme on läpinäkyvää, avointa ja osallistavaa.

Turvallinen
toiminta-
ympäristö

Urheilu tuottaa iloa ja positiivisia kokemuksia.
Yksikään ei koe kiusaamista, häirintää tai muuta epäasiallista käytöstä.

Yhden-
vertaisuus
ja tasa-arvo

Kaikki ovat tervetulleita mukaan toimintaamme.

Ympäristö
ja ilmasto

Toimimme kestävästi myös tulevia sukupolvia kohtaan.

Reilu
kilpailu

Urheilemme reilusti ja puhtaasti.

Yhdenvertaisuus, Hyvä hallinto
tasa-arvo ja
eettisyys

Turvallinen
toimintaympäristö

Ympäristö,
ilmasto ja
kestävä kehitys

Anti-Doping

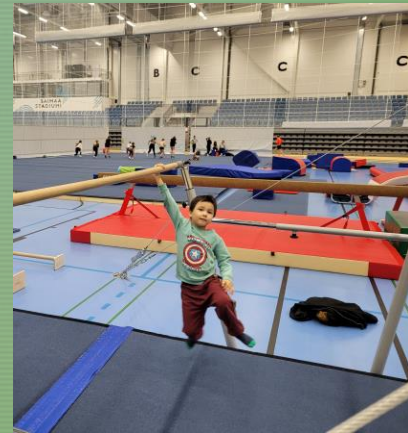
Vastuullisuusohjelma läpileikkaa koko toiminnan

Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja eettisyys

- Yhdenvertaisuudella tarkoitetaan sitä, että kaikki ihmiset ovat samanarvoisia riippumatta heidän sukupuolestaan, iästään, etnisestä tai kansallisesta alkuperästään, kansalaisuudestaan, kielestään, uskonnostaan ja vakaumuksestaan, mielipiteestään, vammastaan, terveydentilastaan, seksuaalisesta suuntautumisestaan tai muusta henkilöön liittyvästä syystä.
- Sukupuolten tasa-arvon tavoite on huomioitu niin, että toiminta on avointa kaikille osallistujille.
- Toimintaa suunniteltaessa noudatetaan seuraavia EU:n perusoikeusasiakirjan mukaisia oikeuksia ja periaatteita:
  - Turvalliset työolot
  - Syrjintäkielto kaikelle syrjinnälle
  - Vammaisten henkilöiden sopeutuminen yhteiskuntaan. Huomioitu erityisesti saavutettavuus työvälineiden suhteen ja esteettömyys työtilojen suhteen.
  - Henkilötietojen suoja
    - Lähde: EU:n perusoikeuskirja, YK:n vammaisyleissopimus ja sukupuolten tasa-arvo

•Tasa-arvo ESLi:n toiminnassa:

- Otetaan huomion koko Etelä- Savon alue. Saavutettavuus on huomioitu valitsemalla eri paikkakuntia toiminta-alueella ja tiettyjä toimintoja toteutetaan myös etäyhteyksin.
- Jaetaan tietoa tasapuolisesti kaikille.
- Henkilötiedoissa annetaan mahdollisuus määrittellä sukupuoli.
- Kohdellaan tasapuolisesti kaikkia ihmisiä ikään, sukupuoleen, uskontoon, sukupuoliseen suuntautumiseen tai poliittiseen kantaan katsomatta.
- Toiminnassa/tapahtumissa otetaan huomioon henkilöt, joilla on liikkumis- tai toimintarajoitteita.
- Kiinnitetään erityistä huomiota vähävaraisten kykyyn osallistua toimintaamme.
- Hallituksen kokoonpanossa huomioidaan tasa-arvo ja yhdenvertaisuus.
- Työyhteisössä kannustetaan avoimeen keskusteluun.
- Avoin keskustelu palkkausperusteista.

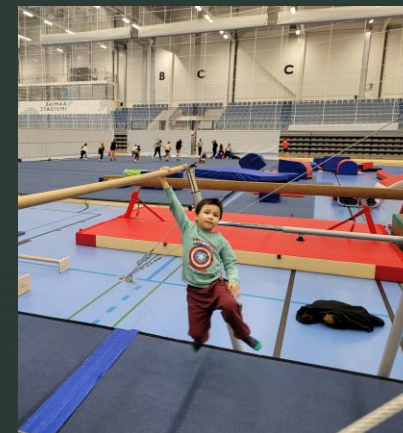

Eettinen ohjelma (Reilu Peli)

Urheiluyhteisön Reilun Pelin ihanteet ja tavoitteet on koko urheiluyhteisöä sitova eettinen ohjeisto ja vastuullisuustyön perusta.

- **Se sisältää viisi pääperiaatetta:**

1. Jokaisen tasavertainen mahdollisuus liikuntaan ja urheiluun
2. Vastuu kasvatuksesta
3. Terveiden, turvallisuuden ja hyvinvoinnin edistäminen
4. Rehellisyys ja oikeudenmukaisuus
5. Luonnon kunnioittaminen ja kestävään kehitykseen pyrkiminen

Reilu Peli pohjautuu olemassa olevaan lainsäädäntöön sekä erilaisiin kansainvälisiin sopimuksiin ja säännöstöihin, kuten YK:n kestävä kehityksen tavoitteisiin 2030. Se peilaa vahvasti myös olympismin perusarvoja –kunnioitusta, ystävyyttä ja erinomaisuutta. Ennen kaikkea kysymys on päivittäisistä arvovalinnoista liikunnan ja urheilun arjessa.

- **ESLI noudattaa omassa toiminnassaan urheiluyhteisöjen eettisen ohjelman perusarvoja:**

1. Toisen ihmisen ja elämän kunnioitus
2. Terveiden ja hyvinvoinnin edistäminen
3. Vastuu kasvatuksesta
4. Avoimuus, demokraattisuus, rehellisyys ja oikeudenmukaisuus
5. Kaikkien tasavertainen oikeus liikuntaan ja urheiluun
6. Kestävä kehitys ja luonnon kunnioittaminen
7. Monikulttuurisuus ja suvaitsevaisuus
8. Dopingin vastaisuus
9. Päihteiden ja lääkkeiden vastuukäyttö
10. Väkivallattomuus
11. Sukupuolisen häirinnän ehkäiseminen
12. Yleisön turvallisuus ja viihtyvyys
13. Vastuullinen taloudenpito

HYVÄ HALLINTO

Toimintamme on tasapuolista, vastuullista ja avointa.

Tavoitteet:

- Tuntemme toimintaamme ohjaavat keskeiset lait ja säädökset sekä noudatamme niitä.
- Toiminnassa kohdellaan kaikkia oikeudenmukaisesti ja toimintakulttuuri on osallistavaa.
- Toiminta on avointa, läpinäkyvää ja luottamusta herättävää.

Toimenpiteet:

- Toteutamme toimintaa Suomen lainsäädännön ja säädösten pohjalta.
- Toimimme hyvän hallinnon periaatteiden mukaisesti.
- Huomioimme hallitustoiminnassa ja muussa toiminnassa mahdollisuuksien mukaan koko toiminta-alueen ja tasa-arvon.
- Noudatamme yhdessä sovittuja päämääriä, tavoitteita ja päätöksiä.
- Kohtaamme ja osallistamme säännöllisesti jäsenistöä ja sidosryhmiä.
- Tiedotamme toiminnastamme ajantasaisesti.
- Seuraamme ja ennakoimme talouden kehitystä sekä käytämme valtionavustuksemme järkevästi ja suunnitellusti.

Mittarit:

- ESLi:n toimintasäätöjen päivitys, toteutus kyllä/ei
- Hyvän hallinnon koulutusten ja osallistujien määrä
- Palautteen kerääminen toimijakentältä, kyllä/ei
- Rekisterien ajan tasalla pitäminen
- Järjestön taloustilanne

TURVALLINEN TOIMINTAYMPÄRISTÖ (Muokattu 21.10)

Liikunta ja urheilu tuottaa kaikille myönteisiä kokemuksia ja hyvää oloa.

Tavoitteet:

- **Tarjoamme liikuntapalveluita ja toimintaa, jotka tuottavat myönteisiä kokemuksia sekä edistävät terveyttä ja hyvinvointia.**
- **Kehitämme turvallisia ja positiivisia liikunnallisia toimintaympäristöjä.**
- **Vaikutamme siihen, että epäasiallinen käyttäytyminen ja häirintä liikunnassa sekä urheilussa vähentyvät.**

Toimenpiteet:

- **Tuemme arvostavaa ja kannustavaa ilmapiiriä. Edistämme omalla toiminnallamme nollatoleranssia syrjinnälle, kiusaamiselle ja häirinnälle.**
- **Huomioimme, että omissa liikunta- ja urheilutapahtumissa on turvallisuussuunnitelma ja yleiset turvallisuuskäytännöt ovat hoidettu suunnitellusti.**
- **Tarjoamme yhdistyksille (erityisesti urheiluseuroille) tietoa turvallisen toimintaympäristön edistämiseksi ja kannustamme seuroja koulutuksiin aiheesta.**
- **Kannustamme yhteistyökumppaneita edistämään päihteettömyyttä.**
- **Suosittelimme rikostaustan selvittämistä ainakin alaikäisten toiminnassa mukana olevilta.**

Mittarit:

- **Konsultoitujen seurojen määrä aiheesta turvallinen toimintaympäristö.**
- **Turvallisuussuunnitelmien toteutuminen suurissa tapahtumissa (yli 200 henkilöä).**
- **Henkilöstön ja toimintaan osallistuvien palaute.**

YMPÄRISTÖ, ILMASTO JA KESTÄVÄ KEHITYS

Ympäristö ja siihen liittyvät valinnat ja teot ovat meille tärkeitä.

Tavoitteet:

- Kannamme vastuuta ympäristön ja ilmaston hyvinvoinnista omassa toiminnassamme.
- Kannustamme jäsenyhteisöjä ja sidosryhmiä ympäristöystävälliseen toimintaan.
- Omalla ympäristövastuullisella toiminnallamme olemme esimerkkinä omassa toimintaympäristössämme.

Toimenpiteet:

- Edistämme kiertotaloutta käyttämällä kestäviä ja kierrätettäviä materiaaleja sekä lajittelemalla jätteet.
  - Säästämme paperia käyttämällä sähköisiä järjestelmiä sekä arvioimalla tulostustarvetta.
  - Tarjoiluhankinnoissa suosimme lähialueen palveluja ja minimoimme kertakäyttöastioiden käyttöä.
  - Arvioimme tapahtuma ja koulutuspaikat ympäristönäkökulmasta mm. KEKE koutsi tsekkausluettelolla.
  - Suosimme matkustuksessa energiaa ja luontoa säästäviä ratkaisuja:
  - Kannustamme liikkumaan työmatkoja mahdollisuuksien mukaan pyörällä tai kävellen.
  - Tarjoamme tilaisuuksiin ja tapaamisiin hybridimahdollisuuden sekä vähennämme pitkiä matkoja mahdollisuuksien mukaan.
  - Kannustamme käyttämään ympäristöä vähemmän kuormittavia matkustustapoja (kimppakyydit, yhteiskuljetukset ja julkiset liikenneyhteydet).
  - Järjestämme KEKE koutsi koulutusta jäsenyhdistyksille.
  - Viestimme ympäristöteemoista ja hyvistä käytänteistä.
  - Tarjoamme sparraustukea ja koulutusta ympäristö --/vastuullisuusasioiden
- Jaamme helppoja ja arkeen sopivia vinkkejä yhteistyötahoillemme vastuullisuusasioiden käytännön toteukseen.

Mittarit:

- Oman toiminnan arviointi, toteutunut, kyllä/ei
- Matkakulujen seuranta
- Kierrätyksen ja lajittelun toteutuminen toimitiloissa
- Keke koutsi koulutukset 2 krt/vuodessa
- Asiaan liittyvän viestinnän määrä, kerrat

ANTI-DOPING (Muokattu 21.10)

Tavoite:

Urheilemme ja liikumme puhtaasti käyttämättä kiellettyjä aineita ja menetelmiä.

Toimenpiteet:

- Varmistamme, että ajanmukainen tieto SUEK:n Reilun pelin ohjelmasta sekä eettisistä pelisäännöistä ovat kaikkien toiminnassa mukana olevien tiedossa.
- Ohjelma on osa toimintasuunnitelmaamme, toteutamme työtä järjestelmällisesti sekä arvioimme ja seuraamme työn toteutumista.
- Huolehdimme tiedonjaosta sekä kannustamme aiheen koulutuksiin.
- Viestimme antidopingtyöstämme.
- Sitoudumme toimimaan Suomen sekä kansainvälisen antidopingsäännösten mukaisesti.

Mittarit:

- Vastuullisuuspassin täyttäminen, jossa sitoudutaan toimimaan Reilun pelin ohjelman mukaisesti.
- Antidopingviestinnän määrä

Elä sinäkin Liikkuen!

ESLi:n VASTUULLISUUSOHJELMAN TAVOITTEET

- Kaikki ovat tervetulleita mukaan toimintaamme ja liikunta kuuluu meille kaikille.
- Liikunta ja urheilu tuottaa myönteisiä kokemuksia ja hyvää oloa.
- Toimintamme on tasapuolista, vastuullista ja avointa.
- Ympäristö ja siihen liittyvät valinnat ja teot ovat meille tärkeitä. (Käsitelty ja päivitetty 22.10.2024)